

ΜΗΧΑΛΙΝΕΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ ΜΟΝΟΝ : 'Εν 'Αθήναις καὶ ταῖς ἐπαρχ. φρ. 20. — 'Εν τῷ ἔξωτ. φρ. 30.

ΑΓΓΕΛΙΑΙ : ἅπαξ ἢ δις, λ. 40, τρίς ἕως ἑξάκις λ. 20, κατὰ μῆνα λ. 15, ἔτος ἢ ἑξαμηνίαν λ. 10.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ, ὁδὸς Μουσῶν, Ἀριθ. 6, ἀπέναντι τῆς οἰκίας Φιλήμονος παρὰ τὴν πλατείαν τοῦ Συντάγματος. —

B. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ ΔΙΕΦΘΗΤΗΣ

Αὔριον πωλεῖται

εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ διανέμεται εἰς τοὺς συνδρομητὰς τὸ Η' φυλλάδιον τοῦ

ΚΥΡΙΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ

ΔΙ' ΑΘΗΝΑΙ

ΔΙΑ ΤΗΝ ΧΟΛΕΡΑΝ

Τύπος, ἀρχαὶ καὶ ἐπιστήμονες εὐρισκόμεθα εἰς μίαν πλάνην, προκειμένου περὶ χολέρας, ἧτις πολλῶν κακῶν δύναται νὰ γίνῃ πρόξενος ἀνὰ πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα καὶ εἰς τὴν πολυάριθμον πρωτεύουσάν ἴδια. Νομίζομεν ὅτι ἄλλο μέσον προφυλάξεως ἀπὸ τοῦ λοιμοκαθαρτήριον δὲν ἔχομεν· καὶ ὅτι ἂν δυνηθῶμεν νὰ ἐπιτύχωμεν εἰς τὴν αὐστηράν σύνταξιν τῶν λοιμοκαθαρητῶν, ἂν οὐδεὶς ἐξ ἐπιχολέρων μερῶν προερχόμενος διαφύγῃ τὴν εἰκοσαήμερον κάθαρσιν, ὅτι τότε ἢ Ἑλλάς μὴ πορὶ νὰ κοιμᾶται ἡσύχως καὶ ἐπὶ τῶν δύο τῆς ὤτων, βεβαία ὅτι ἡ χολέρα οὐδέποτε θὰ τὴν πλησιάσῃ.

Δὲν λαμβάνομεν ὑπ' ὄψιν ὅτι ὅπως ὁ θεσμὸς τῆς λεγομένης στρατιωτικῆς ζώνης ἀπεδείχθη ἀπληραϊωμένους καὶ κατεδικάσθη ὡς πρόξενος μᾶλλον κακοῦ ἢ καλοῦ, οὕτω κινδυνεύει νὰ παληόσῃ καὶ ὁ θεσμὸς τῶν λοιμοκαθαρητῶν καὶ θὰ θεωρηθῇ αὐτὸς ἂν ὄχι ἐπιβλαβής, ἀλλὰ αἰώδυνος, ὄχι δηλαδὴ ὠφέλιμος. Δὲν θὰ παρακολουθήσωμεν τὰς θεωρίας τῶν χολερολόγων πρὸς ἀπόδειξιν τῆς θέσεως ταύτης, διότι οὔτε ἡμεῖς οὔτε οἱ ἀναγνώσται μας δύναται νὰ παρακολουθήσωσιν αὐτάς· ὀφείλομεν ὅμως νὰ ὀδηγώμεθα ὑπὸ τῶν παράδειγμάτων ὅσα οἱ θεωρητικοὶ φέρνουν πρὸς ἀπόδειξιν τῆς θέσεώς των. Δὲν ὑπάρχει νομίζομεν εἰς τὰ περὶ χολέρας αὐθεντία μεγαλειτέρα τοῦ Γερμανοῦ Πεττενκόφερ. Ἴδου λοιπὸν ποῖα θεωρεῖ ὁ μέγας συγγραφεὺς ὡς κυριωτέρους παράγοντας τῆς διαδόσεως τῆς χολέρας :

1) τὴν συγκοινωνίαν μετὰ τόπων ἐπιχολέρων, δι' ἧς διαδίδεται τὸ εἰδικὸν μίασμα (τὸ χολερόσπερμα). 2) τὴν ἀτομικὴν προδιάθεσιν. 3) τὴν τοπικὴν (χώρου τε καὶ χρόνου) προδιάθεσιν.

Ποῖα λοιπὸν εἶνε τὰ μέσα τὰ καταπολεμοῦντα καὶ τοὺς τρεῖς αὐτοὺς παράγοντας; Ὁ κ. Πεττενκόφερ λίαν ὀρθῶς παρατηρεῖ ὅτι ὅπως ἐμποδισθῇ ἡ μετάδοσις καὶ διά-

δοσις τοῦ χολερικοῦ σπέρματος, πρέπει νὰ γνωρίζωμεν ποῖον εἶνε ἡ τοῦλάχιστον ποῦ ἐδρεύει ὅταν μεταδίδεται. Οἱ ὄπαδοι τῆς κολλητικότητος τῆς χολέρας, οἱ φρονούντες ὅτι ἡ νόσος οὐδὲν κοινὸν ἔχει μετὰ τοῦ τόπου ὅπου μεταδίδεται, θεωροῦσιν ἕδραν τῆς νόσου αὐτὸν τὸν ὄργανισμὸν τοῦ ἀνθρώπου, καὶ μάλιστα τὸν χολεριῶντα, καὶ ἰδίως τὰ ἀποχωρήματα τῶν προσβληθέντων ἢ καὶ τῶν ὑγιῶν ἀιόμη, τῶν ἐξ ἐπιχολέρων μερῶν προερχομένων· φρονοῦσιν ἐπομένως ὡς μόνον προφυλακτικὸν τὴν ἀπομόνωσιν τῶν προσβεβλημένων ἀπὸ τῶν ὑγιῶν καὶ τὴν ἀπολύμανσιν τῶν ἀποχωρημάτων καὶ οὐ τινοσ δῆποτε ἄλλου παντὸς χολεριῶντος. Ἐντεῦθεν αἱ ζῶναι, τὰ λοιμοκαθαρητῆρια καὶ τὰ λοιπὰ ἀπολυμαντικὰ μέσα.

Ἐν τούτοις οὔτε αἱ στρατιωτικαὶ ζῶναι, οὔτε τὰ λοιμοκαθαρητῆρια, οὔτε τὰ ἀπολυμαντικὰ ἐτελεσφόρησαν κατὰ τῆς διαδόσεως τῆς νόσου. Παράδειγμα ἢ μεταξὺ Ρωσίας καὶ Ρωσίας σχηματισθεῖσα στρατιωτικὴ ζώνη τὸ 1832 καὶ τὸ λοιμοκαθαρητῆριον τῆς Μάλτας τὸ 1865. Οὐδέποτε δὲ αὐστηροτέρα περιζῶσις καὶ αὐστηρότερον λοιμοκαθαρητῆριον ἐγένετο ἀπὸ τὰς δύο αὐτὰς περιπτώσεις. Καὶ ὅμως οὔτε ἐκεῖνη οὔτε αὐτὸ ἠμπόδισαν τὴν διάδοσιν τῆς νόσου. Ἐφ' ὅλης τῆς νήσου τὸ 1865 ἡ χολέρα ἔβυσε καὶ ἀπόλωσε. Παρατηρήθη ἐν Μονάχῳ τὸ 1873—74 ὅτι ἡ τελειότερα ἀπομόνωσις καὶ τὰ αὐστηρότερα ἀπολυμαντικὰ ἐφηρμόσθησαν εἰς τοὺς στρατώνας· ἐνῶ αἱ διοικητικαὶ ἀρχαὶ πολὺ ὀλίγον ἐφρόντισαν περὶ τούτου. Ἡ στατιστικὴ δὲ μετὰ τὴν σβέσιν τῆς νόσου ἀπέδειξεν ὅτι ἡ αὐτὴ θνησιμότης παρατηρήθη εἰς τοὺς στρατιωτικοὺς οἷα καὶ εἰς τοὺς ἄστούς. Καὶ ἄλλη παρατήρησις· ἐν Μονάχῳ ἡ χολέρα εἶχε δύο περιόδους, μίαν χειμερινὴν καὶ μίαν θερινὴν. Καὶ τὴν μὲν θερινὴν περίοδον ἀπολυμαντικὰ μέσα δὲν ἐτέθησαν εἰς ἐνέργειαν· τὴν δὲ χειμερινὴν τοῦναντίον ἡ Ἀστυνομία ἐπέβαλε καταναγκαστικὴν ἀπολύμανσιν· καὶ ὅμως ἡ θνησιμότης ὑπῆρξεν ὀλιγωτέρα κατὰ τὴν θερινὴν περίοδον καὶ μεγαλειτέρα κατὰ τὴν χειμερινὴν. Καὶ αὐτὴ ἡ ἀπομόνωσις ἀκόμη τῶν χολεριῶντων ἀπὸ τῶν ὑγιῶν οὐδόλως ἐπέδρασεν ἐπὶ τοῦ ροῦ τῆς ἐπιδημίας, τὰ πάντα δὲ ἀπέδειξαν, ἐπιφέρει ὁ Πεττενκόφερ, ὅτι τὸ μίωσμα οὐχὶ ὑπὸ τῶν χολεριῶντων, ἀλλ' ὅτι ἐκ τοῦ νοσογόνου χολεροτόπου ἀκτινοβολεῖ.

Καὶ ἐδῶ φθάνομεν εἰς τὸ καθαρῶς ἀθηναϊκὸν πρόβλημα τῶν ἐκ τῆς χολέρας φόβων. Τανύσατε λοιπὸν τὰ ὠτὰ σας,